

Breviarium Chronologicum Veteris Testamenti Rerum Gestarum

Ab Orbe condito Vsque ad Christum natum Synopses complectens.
Xenivm Academicæ Sodalitati Dominorum, B.M.V. Annuntiatae Herbipoli
oblatum

Sacerdotium Ducale ... - Complectens Synopses Sacræ & profanæ historiæ
à fine captivitatis Babylonicæ & Hebræorum Ducum ac Persicæ
Monarchiæ initio usque ad Christum natum

Gartner, Michael

Herbipoli, 1697

Memorabilia miscellanea.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65122](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65122)

aquâ completis oneravit, & in deserto
 Cambyſis exercitum præſtolari juſſit
 idque non tam ex neceſſitate, quam
 magnificentia. Præterea ex magno
 flumine, quod Arabiam ſecat, &
Corys appellatur, ac in mare rubrum
 ſeſe effundit, rex Arabum canales
 ex bovinis alijsque crudis *corijs* con-
 ſutos tantâ longitudine produxit, ut
 ad loca arida uſque pertingerent, co-
 pioſamque aquam transfunderent: in-
 que ipſo deſerto arido ingentes cister-
 nas fodit, quæ aquâ receptâ pecum
 ſuppeditarent. Cùm ergo flumen à
 terra arida duodecim dierum itinere
 diſtet, per tres aquæ ductus in toti-
 dem partes aquam tanto & propè in-
 credibili intervallo propagavit: quo
 conſilio Arabum auxilioque adju-
 Perſæ in Ægyptum cum Cambyſe
 penetrârunt anno m. 3526.

Conſilij hujus auctor primus erat *Phan-
 ſim* regem, qui ob offenſam aliquam regi
 in vincula conjectus, & ex ijs, cuſtodibus
 pæ-

poſt l
 ſum tr
 in eun
 dum a
 rillia
 ſugge
 crude
 enim
 longè
 Græci
 ſios P
 reliqu
 bos e
 conſp
 gulos
 laniam
 aquam
 com
 quo
 tant
 utrin
 verſi
 reliqu
 A
 ſenar
 con
 matr
 & Ro
 edid.

post laxiorem potum interfectis, ad *Cambysen* transfugit, & tum fœdus cum Arabibus in eundem, tum ex Arabia desertum aridum adaquandi rationem, quanquam difficillimam, tactu tamen non impossibilem suggestit: unde illud præmij tulit, ut fieret crudelissimæ tragœdiæ spectator. Cùm enim Persarum exercitus ab Ægyptijs non longè subsideret, tanquam jam congressuri Græci & Cares auxiliarij Ægyptiorum filios Phani, quos ille fugitivus in Ægypto reliquerat, ex castris in medium inter ambos exercitus producit in patris Phani conspectum, & posito Cratere magno singulos pueros barbarâ carnificinâ sectos & laniatos trucidant, simulque vinum & aquam & puerorum sanguinem in cratere commiscentes, ex eodem in orbem potant, quo sumpto veluti mulso mirificè confortante, acerrimè confictum est innumeris utrinque cadentibus. In fugam tandem versi Ægyptij cruentam palmam Persis reliquerunt.

Anno m. 3559. ante Chr. quoniam senatus Romanus videbat imminente contra Latinos bello ex affinitatibus matrimonio contractis, Latinos inter & Romanos multas turbas ortum iri, edidit senatus consultum, ut si quæ laci-

Latinæ mulieres viris Romanis nuptæ
essent, aut Romanæ Latinis, penes
ipsas esset; vellent nè apud conjuges
remanere, an patrias repetere; è libe-
ris mares apud patres suos manerent,
fæminæ autem innuptæ cum suis ma-
tribus proficiscerentur. Quæ acce-
ptâ ex senatûs consulo licentiâ satis
indicârunt mulieres, quæ anto urbis Ro-
manæ, tum etiam virorum suorum
desiderio tenerentur: namque ex Lati-
nis Romæ nuptis supra mille, duæ
tantum repertæ sunt, quæ relictis ma-
ritis in patriam suam reverti præcule-
runt: e contra quæ Romanæ in latinis
oppidis nuptæ fuerunt, illæ pene om-
nes relictis maritis ad parentes suos
Romam reversæ sunt.

Quæ culpa in hac dissolutione matrimo-
niorum contra jus naturæ commissa est
absque dubio magnâ ex parte senatui impu-
tanda fuit, qui auctor erat juris naturæ
divini violandi; dixit enim Dominus de lege
naturæ agens: quod Deus conjuxit, homo
non separet; quia ejusmodi dissolutio
grave damnum prolis redundat; potest
bil
fac
jug
cip
qu
no
car
ten
142
lis
xx
no
off
fu
sci
co
m
bu
pr
ali
ul
sex
tat
est
su

bilominus aliquo modo per ignorantiam factum hoc excusari, quia perpetuus conjugum nexus non est de primis naturæ principijs & per se notis, sed de secundarijs, in quibus ratiocinatio, opinio, & ignorantia locum habet, præsertim cum prolium educatio parentum perpetuam vitæ societatem necessariò non requirat.

Anno m. 3592. ante Chr. 461. *Artaxerxis Longimani* tertius memorabilis est magno convivio, quod *Artaxerxes* sive *Assuerus* Sufis celebravit; non solum ad regiam magnificentiam ostentandam, sed etiam ad animos subditorum conciliandos, de quo scriptura copiosè refert. Duravit hoc convivium, quod Principibus & primariis viris exhibitum est, sex mensibus, id est, 180. diebus: alijs scilicet præfectis & satrapis venientibus & alijs ad functiones suas abeuntibus; ultimâ autem hebdomadâ mensis sexti universum populum regie civitatis magnificentia regia complexa est, à minimo usque ad maximum. De sumptuosissimo apparatu, ornatu & luxu

luxu illad universim dictum sit, quod
 proverbio dici solet de Persicis appa-
 ratibus & mensis Medicis, fuisse *convivium Persicum* in finitibus propè volupta-
 tum illecebris constructum: & quod
 de convivio regis refert scriptura,
 idem intelligendum esse de convivio
 reginæ: neq; enim minor est cura ma-
 gnificentia in mulieribus; quod ta-
 men non in propatulo, sed in palatio
 celebratum est.

Consuetudo enim Persicarum feminarum
 erat à viris non videri, nisi suis tantum. Et
 ideo quia Regina convivium suum habuit
 seorsim, mirum non fuit reginam Vastoi in
 convivio virorum comparere noluisse. Non
 erat Persis, inquit Diodorus siculus, ut
 qui pellicem regi adduceret, in curru undi-
 que oblecto eam veheret, neque in via oc-
 currentium quisque scrutari, quod vehero-
 tur, aut contemplari audebat, qua com-
 moditate aliquando usus Themistocles, in
 scis omnibus, ad regem pervenit.

Septuaginta hebdomades ante
 adventum & mortem Messia à Danie-
 le propheta prædictæ exordium su-
 unt

um sumpserunt anno m. 3809. ante
Chr. 444. *Artaxerxis Longimani* 20.
solutæ captivitatis 93. olymp. LXXXIII
an. 4. urb. cond. 308.

Cum enim Daniel, vel potius Angelus
Gabriel, apertè ordiatur *ab exitu sermonis*,
ut iterum ædificetur Jerusalem, hic exitus
sermonis de alio loquente nequit intelligi,
quàm de eo, qui eam ædificationem pote-
rat vel permittere, vel impedire, de alicu-
jus scilicet Principis decreto, cui Judæi eo
tempore parerent; nisi ergo, qui contra
sentiunt, alium Principem, quàm Artaxer-
xem ostenderint, cujus decreto & sermone
muri templi & urbis ædificati sunt, aliud
tempus non assignabunt pro exordio heb-
domadarum. Cyrus tamen potestatem
fecerit templum restaurandi, nihil tamen
meminit de re ædificandis; ergo ab illius ser-
monis sive decreti exitu non potest sumi
initium hebdomadarum, & si inde sumere-
tur, à dimissa scilicet captivitate Babylo-
nica, septuaginta hebdomadæ non com-
plectentur annos 490. sed reperientur 570.
anni, qui numerus æque parum convenit
aliis regibus, ut computanti patebit. Ne-
cesse igitur est, ut ad decretum Artaxerxis
verba illa Prophetiæ referantur *ab exitu
sermonis hujus &c.*

Neces-

Necessariò autem (secundùm hanc computationem probabiliorem præ cæteris) supponere oportebit, per annos septem cujuslibet hebdomadis intelligendos esse annos non solares, sed lunares, quales communes & ordinarij Hebræorum anni erant: complectebantur duodecim menses sive dies 354. solares autem complectuntur dies 365 cum quadrante, quorum 478. æquivalent 490. lunaribus. Quod ipsum haud obscure indicavit Angelus, quando vocavit hebdomadas abbreviadas, sive concisas, ut habent LXX. utpote singulorum undecim diebus decurtatas.

ARTEMISIA annom. 3675. ante Chr. 378. *Mansolo* marito suo & Caræ regulo defuncto monumentum erexit *Mausoleum* dictum, quod propter operis nobilitatem in septem miraculis mundi locum invenit; in circuitu suo complectebatur quadringentos & undecim pedes, in altitudinem cubitis 24. efferebatur, cingebatur columnis triginta sex: ab occidente cælestis *Scopas*, à septentrione *Bryaxis*, à meridie *Timotheus*, ab occasu *Leobanus*. secto è marmore opus totum erat constructum.

vestitum, præferens in marmore cæ-
laturas artificiosissimas. Neque hoc
Mausolæo contenta fuit Artemisia, sed
aliud quoque specimen sui amoris
conjugalis edidit: cineres *Mausoli*
vino diluto sensim ebibit, ne is un-
quam vivus aut mortuus à charissima
sibi conjugè divelleretur.

In pugna *Eumenis* contra *Antigo-
num*, quæ facta est anno m. 3738. con-
tigit, ut inter alios quoque occumbe-
ret ex militibus *Eumenis* quidam na-
tione *Indus*, duarum uxorum mari-
tus, cumque pro more gentis fune-
ralibus flammis occisi cadaver expi-
andum esset, ingens uxorum conten-
tio exorta est, utra earum impetraret,
ut cum marito mortuo viva combure-
retur. Junior magno cum gaudio insa-
nam victoriam adepta: rivalis autem
quæ uterum ferebat, vivere coacta
est; ob quam rem ita afflicta fuit, ut
paulò post ipsa quoque mæroribus
confecta interiret.

Maximis incrementis & ornamen-
tis

tis Roma clarescere cœpit a. m. 374. sub censura *Appij Claudi*, hic enim & viam, quæ vocata est deinceps *Appia*, munivit, & lapidibus stravit ab urbe usque ad *Algidum* per mille & amplius stadia; aquam etiam fluminis *Anienis* in urbem deduxit per 80. stadia, ut urbs in posterum non ex *Tiberine* cesse haberet aquam haurire, sed per novem aquæ ductus copiosas, quæ in urbem influeret.

Temporibus *Ptolomæi Evergetis* visa est *Phœnix* avis volare in *Helio-*polim urbem magno multarum volucrum comitatu, faciem peregrinam *Phœnicis* persequentium.

Reditus populi *Israëlitici* ex captivitate *Babylonica*, isque triplex (quem admodum etiam fuerunt tres captivitates) Primus duce *Zorababelo* anno m. 3517. Secundus Duce *Esdra* anno m. 3596. qui secum partem magnam populi ac Sacerdotum adduxit in *Jerusalem*, aurum quoque & argentum Deo consecratum, & vasa Sacerdotum

tum curæ commissa Jerosolymam transtulit. Tertius reditus fuit duce *Nebemia* sub Artaxerxe an. m. 3609. causa fuit triplicis reditus, quod populus difficulter avelleretur à *Babyloniis*, quibus jam erat assuefactus, & ex magna etiam parte depravatus, ut patet ex matrimonijs initis cum gentibus.

Genebrardus ad tempora Cyri refert cultum & venerationem singularem oraculorum in Græcia & Africa, cujusmodi erant *Dodoneum, Delphicum, Hammonium, Amphiarai*; quæ celeberrima fuerunt ob responsa multifariè reddita & sæpe futuris eventibus consentanea. Sed de his responsis Diabolicis illud Christiano constare debet, fuisse illa plerumque dubia, aut à prophetis veri Dei sumpta, qui multò ante gentium & populorum varios casus & vices prænunderant: uti *Assyriorum Esaias, Babylonijs Jeremias, Macedonum Damius, Romanorum Balaam Num. 24. &*

I Da-

Daniel sæpius de Cyro, de Alexandro &c. atque sic facile erat Dæmonibus ingenio & scientiâ potentibus jam dicta dicere, demere, addere, vel aliâ linguâ interpretari.

Ad tempora *Artaxerxis Longimani* refert Strabo lib. 4. græcas litteras ita viguisse Massiliæ in Gallia, ut Galliarum litterarum studio singulari affecti, jam pacta & conuenta græcè scriberent.

Carthaginenses circa tempora *Artaxerxis Mnemonis*, cum regnum eorum floureret, oceanum Atlanticum dimensi sunt, terrasque aperuerunt omni ex parte amœnissimas Americam & Brasiliam; quare cum plurimum desiderio tam fortunatarum regionum illecti eò navigarent, pertæfili licet patriam suam ob bella & bellorum asperitatem; poenâ capitis cautum est, ne quis deinceps in eas terras ex Africa se transferret. Dedit igitur illa navigatio, ne Africa habitatoribus exhauriretur; sed renovata demum

demum est ultimis temporibus à Lu-
fitanis & Castiliis, & antiquissima
Afrorum colonia iterum reperta. Ita
Geneb. & Aristoteles in lib. de auditu
mirabilibus.

§. XII. Eventus tragici &

Signa.

Memorabilis est Hebræis annus m.
3602. ante Chr. 451. Artaxerxis
13. à cæde, quam ipsi impunè intule-
runt inimicis suis, & à sumptâ poenâ
talionis ab iis conjuratis, qui judæos
omnes neci destinârunt per totum re-
gnum. Percusserunt, inquit scriptu-
ra, inimicos suos plagâ magnâ, & occide-
rent eos reddentes eis, quod sibi parave-
rant facere, in tantum, ut etiam in Su-
san viros quingentos interficerent extra
(id est præter) decem filios Aman Aga-
gæ hostis Judæorum; de hac cæde ita
Salianus.

Illo ipso die, quo suspensus est Aman, &
omnia ejus bona fisco regio addicta, etiam
tota familia, uxor, concubinæ, filij filiaq;
famuli & ancillæ, & si qui alii domestici
eius erant, in vincula coniecti sunt, é tōta
I 2
verò